

Kommunstyrelsens ordförande

Överklagande av Arbetsmiljöverkets beslut om föreläggande med vite för Saltsjöbadens Samskola

Förslag till beslut

Nacka kommun genom kommunstyrelsen överklagar Arbetsmiljöverkets beslut 2016/003816 av den 23 juni 2016 att förelägga kommunen att bland annat vid vite om 2 000 000 kronor senast den 1 september 2016 ha genomfört åtgärder om luftkvalitet i enlighet med beslutet.

Detta beslut fattas av kommunstyrelsens ordförande med stöd av 6 kap. 36 § kommunallagen och punkten 1 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Sammanfattning

Den 23 juni 2016 beslutade Arbetsmiljöverket att förelägga kommunen att vid vite på 2 000 000 kronor senast den 1 september 2016 ha genomfört åtgärder om luftkvalitet i enlighet med beslutet. Kommunen förelades även att vid vite om 2 000 kronor meddela Arbetsmiljöverket om verksamheten övergår till att drivas av en annan fysisk eller juridisk person. Beslut om överklagande måste fattas av kommunstyrelsens ordförande eftersom kommunstyrelsens sammanträde inte kan avvaktas på grund av att överklagandefristen löper ut innan dess.

Ärendet

Saltsjöbadens Samskola har under en längre tid haft problem med luftkvaliteten och höga bullernivåer i förhållande till den verksamhet som bedrivs där. Arbetsmiljöverket har genomfört inspektioner på skolan och beslutade den 10 april 2015 att förelägga kommunen att vid vite om 50 000 kronor vidta åtgärder avseende buller (undersökning, riskbedömning och handlingsplan) samt att vid vite om 1 000 000 kronor vidta åtgärder avseende luftkvaliteten på så vis att den är tillfredställande. Beslutet från den 10 april 2015 återkallades sedermera av Arbetsmiljöverket men den 1 februari 2016 underrättades

kommunen på nytt om att Arbetsmiljöverket, på samma grunder som tidigare, övervägde att besluta om föreläggande mot kommunen avseende luftkvalitet och buller och kommunen gavs möjlighet att yttra sig i frågan.

Den 23 juni 2016 beslutade Arbetsmiljöverket att förelägga kommunen att vid vite på 2 000 000 kronor senast den 1 september 2016 ha genomfört åtgärder om luftkvalitet i enlighet med beslutet. Kommunen förelades även att vid vite om 2 000 kronor meddela Arbetsmiljöverket om verksamheten övergår till att drivas av en annan fysisk eller juridisk person. Beslutet kom kommunen tillhanda den 28 juni 2016.

Ekonomiska konsekvenser

Lokalenheten bedömer risken som påtaglig att kommunen inte kommer att hinna åtgärda luftkvaliteten i Saltsjöbadens Samskola senast den 1 september 2016 i enlighet med Arbetsmiljöverkets beslut. Det finns även skäl att få beslutet omprövat. Om beslutet inte överklagas i enlighet med förslaget riskerar kommunen att behöva betala ett vitesbelopp om 2 000 000 kronor.

Konsekvenser för barn

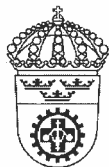
Ett beslut i enlighet med förslaget bedöms inte innebära några särskilda konsekvenser för barn.

Bilagor

- Arbetsmiljöverkets beslut 2016/003816 av den 23 juni 2016.

Erik Lundin
Enhetschef
Lokalenheten

Thomas Andersson
Förvaltare
Lokalenheten

Nacka Kommun

Enheten för region öst
Helene Eklöf, 010-730 94 79

131 81 NACKA

Delgivning

Föreläggande med vite

Ert org. nr 212000-0167
Arbetsställe Saltsjöbadens Samskola
Besöksadress Samskolevägen 1, Saltsjöbaden

Beslut

1. Vi förelägger er vid vite på 2 000 000 kronor senast den 1 september 2016 ha genomfört följande åtgärder vid arbetsstället ovan. Reglerna om att vi har rätt att fatta beslut om föreläggande och förena beslutet med vite finns i 7 kap. 7 § arbetsmiljölagen.

Föreläggandet ska, med stöd av 9 kap. 5 § arbetsmiljölagen, gälla omedelbart.

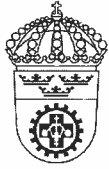
Luftkvalitet

Ni ska se till att ventilationen i samtliga klassrum, arbetsrum och personalrum är så ordnad och har sådana system för luftväxling och uppfångande av luftföroreningar, att luftkvaliteten i vistelsezonen är tillfredsställande. För att luftkvaliteten i vistelsezonen ska anses som tillfredsställande ska uteluft tillföras med minst 7 l/s per person som normalt vistas i lokalerna samtidigt (både arbetstagare och elever) med ett tillägg på lägst 0,35 l/s och m² golvarea.

Ni ska således för varje klassrum, arbetsrum och personalrum som ni använder skriftligen redovisa följande värden:

- tillförd luft (l/s)
- m² golvarea
- antal personer som normalt vistas där (både arbetstagare och elever).

Se 3 kap. 2 - 2 a §§ och 7 kap. 3 § arbetsmiljölagen samt 16-17 och 19-20 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2009:2) om arbetsplatsens utformning.

Upplysning

Fläktstyrd till- och frånluft är det ventilationssystem som har de bästa förutsättningarna att klara en god luftkvalitet utan drag i alla lokaler. För att undvika drag kan uteluften behöva förvärmas under den kalla årstiden. Om uteluften är förorenad behöver den renas.

2. Vi förelägger er också vid vite av 2 000 kr att meddela oss om er verksamhet övergår till att drivas av en annan fysisk eller juridisk person. Ange namn, organisationsnummer och adress på den som har övertagit verksamheten. Kravet om att ni ska meddela oss gäller till dess att vi avslutar ärendet. Reglerna om att vi har rätt att få den information som vi behöver för vår tillsyn finns i 7 kap. 3 § arbetsmiljölagen.

Vad är föreläggande och vite?

Ett föreläggande är ett beslut av en myndighet som innebär att den som beslutet gäller ska genomföra en viss åtgärd. Ett föreläggande kan förenas med vite, vilket betyder att den som inte följer föreläggandet kan tvingas betala en summa pengar.

Arbetsgivaren har alltid ansvaret för arbetsmiljön

Ni som arbetsgivare ska göra det som behövs för att ingen av era arbetstagare skadar sig eller blir sjuk på grund av arbetet. Reglerna om detta finns i arbetsmiljölagen. Ert ansvar för arbetsmiljön gäller även under tiden ni har på er att åtgärda bristerna.

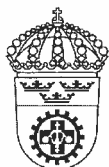
Skäl för vårt beslut

Den 10 december 2015 inspekterade Arbetsmiljöverket ert arbetsställe ovan med syfte att följa upp de krav vi tidigare ställt genom beslut om föreläggande med vite (vår beteckning 2014/10388) efter tillsynen inom ramen för Arbetsmiljöverkets nationella inspektionsaktivitet Skolan 2013-2016.

Vid den uppföljande inspektionen den 10 december 2015 framkom att följande brist finns kvar.

Ni kan inte visa att luftflödena är anpassade för det antal personer (både arbetstagare och elever) som vistas i samtliga klassrum, arbetsrum och personalrum.

Ni redovisade dokumentation från den obligatoriska ventilationskontrollen (OVK) för arbetsstället, som genomfördes den 1 april 2015. Vidare uppgav ni att det kvarstår att göra beräkningar på huruvida de uppmätta luftflödena är tillräckliga för det antal personer som vistas i lokalerna. Därefter kan ställning tas till eventuella åtgärder vilket antas kunna ske i januari 2016.

Givna möjlighet att lämna synpunkter på villkoret och tidpunkterna har ni yttrat er i två skrivelser och anfört bland annat följande.

I skrivelsen, som kom in till oss den 1 mars 2016 informerade ni om att arbete pågår med luftmätningar i skolan. Om resultatet, som beräknades vara klart till den 28 mars 2016, skulle kräva det så avsåg ni att inkomma med åtgärdsplan senast innan höstterminens slut.

I skrivelsen, som kom in till oss den 24 mars 2016, anger ni följande om vad som framkom genom luftmätningarna som gjorts i fem rum, där ni även gjort koldioxidmätningar:

- Klassrum 1313, 26 elever och 1 lärare, luftflöde 120/90
- Lärarrum 1311, 4 lärare, luftflöde 50/43
- Rum 1309 (G10), 36 kvadratmeter, 26 elever och 1 lärare, luftflöde 80/70
- Rum 3237, 58 kvadratmeter, 26 elever och 1 lärare, luftflöde 220/198
- Träslöjd 1253, luftflöde 350/383

Ni har i skrivelsen konstaterat att "samtliga rum utom 3237 och 1253 med låga till- och frånluftflöden inte räcker till för elevantalet för att uppfylla kravet på koldioxidhalt under 1 000 ppm över tid. Luftflödena är således inte tillräckliga för det antal personer som vistas i rum 1309, 1311 och 1313."

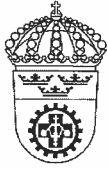
För att åtgärda problemen avser ni att återta avställd lokalyta/rum på plan 3 och 4. Samtliga rum i Samskolan med låga till- och frånluftflöden kommer att identifieras genom mätningar. Åtgärderna beräknas vara färdiga till höstterminen 2016.

Arbetsmiljöverket gör följande bedömning

1. Av 3 kap. 2 § arbetsmiljölagen framgår att arbetsgivaren ska vidta alla åtgärder för att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa eller olycksfall.

Av 3 kap. 2 a § arbetsmiljölagen framgår att arbetsgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att föreskrivna krav på en god arbetsmiljö uppnås.

Vi bedömer att luftkvaliteten i skolans lokaler är bristfällig. Luftväxlingen bedöms vara otillräcklig i förhållande till den verksamhet som bedrivs där, vilket innebär att det finns risk för ohälsa hos arbetstagare och elever vid vistelse i lokalerna. Åtgärder behöver därför vidtas så att luftkvaliteten i vistelsezonen i samtliga klassrum, arbetsrum och personalrum är tillfredsställande.

Mot denna bakgrund finns skäl att förelägga er att åtgärda bristerna och förena föreläggandet med ett vite på 2 000 000 kronor.

2. Arbetsmiljöverkets erfarenhet är att verksamheter, som vi har tillsynsändanden på, ibland överlåts eller på annat sätt övergår till att drivas av annan fysisk eller juridisk person, utan att vi får kännedom om detta. Det får till följd att de krav/villkor som vi har ställt mot den ursprungliga verksamhetsutövaren inte gäller mot den nya fysiska eller juridiska personen som bedriver verksamheten.

Det är mot den bakgrunden som föreläggandet om skyldigheten att meddela eventuell verksamhetsövergång ska ses. Föreläggandet bör förenas med ett vite som kan bestämmas till skäligt belopp enligt ovan.

Arbetsmiljöverket har redan tidigare, se beslut den 10 april 2015 i ärende 2014/10288, ställt krav avseende luftkvalitet. Därför bedömer verket det vara av vikt att rättsverkningarna av detta föreläggande inte ska kunna uppskjutas ytterligare. Av detta skäl beslutar verket att föreläggandet ska gälla omedelbart enligt 9 kap. 5 § arbetsmiljölagen.

Meddela oss när ni uppfyllt kraven

När ni har uppfyllt kraven ska ni meddela oss. Skriv vår beteckning 2016/003816 i meddelandet. Reglerna om att vi har rätt att få den information som vi behöver för vår tillsyn finns i 7 kap. 3 § arbetsmiljölagen.

Ärendet har prövats vid Arbetsmiljöverkets kontor i Stockholm och har avgjorts av sektionschefen Marianne Martin i närvaro av juristen Viktoria Hoff efter föredragning av arbetsmiljöinspektören Heléne Eklöf.

Marianne Martin

Kopia skickad till:

E-post samskolan@nacka.se (Saltsjöbadens Samskola)

E-post einar.fransson@nacka.se (produktionsdirektör Einar Fransson)

E-post barbro.widlund.ivarson@nacka.se (rektor Barbro Widlund Ivarson)

E-post irene.vigolo@nacka.se (skyddsombudet Irene Vigolo)

E-post carl.emanuelsson@nacka.se (skyddsombudet Carl Emanuelsson)

Om ni vill överklaga

Ni kan överklaga vårt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ni ska skicka överklagandet till oss för att vi ska kontrollera att det har kommit in i rätt tid. Vi prövar också om det finns skäl att ändra vårt beslut.

Vi måste få överklagandet inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Annars kan överklagandet inte prövas.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, och om vi inte ändrar beslutet på det sätt som ni har begärt, så skickar vi överklagandet till förvaltningsrätten.

Ange vilket beslut som överklagas. Hänvisa till vårt ärendenummer och datumet för beslutet. Berätta hur ni vill att beslutet ska ändras och varför.

Överklagandet ska också innehålla följande uppgifter om er:

- namn
- personnummer eller organisationsnummer
- postadress och e-postadress
- telefonnummer (hemligt telefonnummer behöver bara lämnas om domstolen begär det)

Om ni har ett ombud ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Vår adress:
Arbetsmiljöverket
112 79 Stockholm

Vår e-postadress:
arbetsmiljoverket@av.se